„A Teremtő úgy akarta, hogy az ember közösségben éljen a természettel, mint értelmes és nemes ura, mint őrzője, és nem, mint garázda birtokosa, aki mindent kiárusít, és tekintet nélkül pusztítja a környezetet”.

II. János Pál pápa Redemtor Hominis (15)

A teremtett világ védelme
alternatív energia

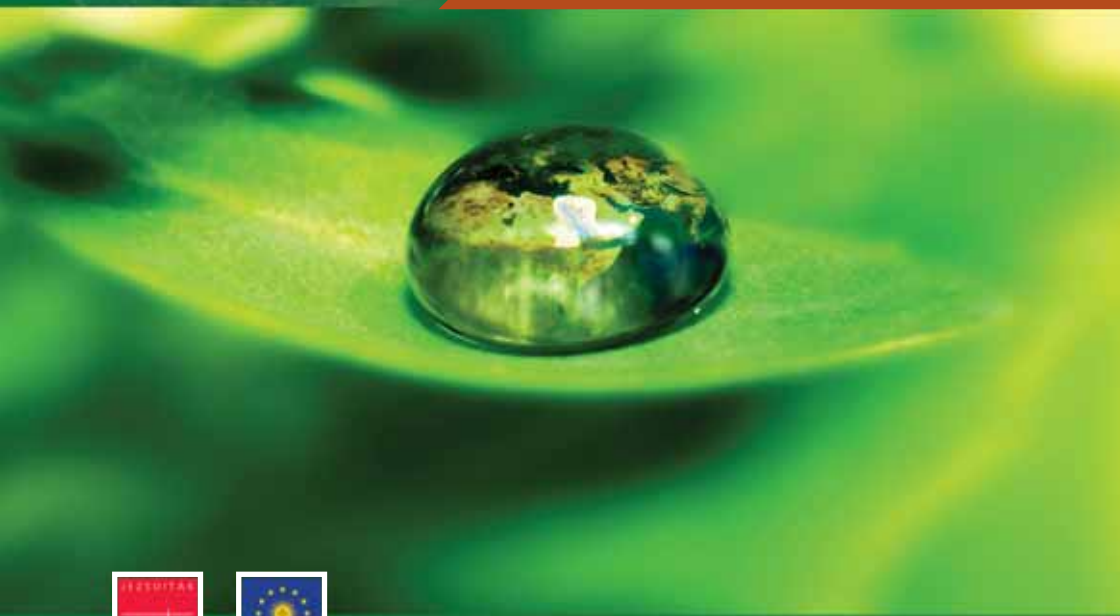

A közeljövő energia válságára való fölkészülésben és annak kezelésében szempont a szolidaritás és szubszidiaritás, mint keresztény és Európai Uniós alapelv. A keresztény közösségek lehetséges magvai azoknak a szervezett, higgadt és önfeláldozó csoportoknak, amelyekre szükség lesz a szabad cselekvéshez.

Energia-megtakarítás

Az energia-megtakarítás hozzájárul környezetünk és a természet védelméhez, és kiadásainkat is nagyban csökkenti. Mindezen okoktól vezérelve kíván az OCIPE – Jezsuita Európa Iroda, nem a teljesség igényével, néhány gyakorlati tanáccsal szolgálni a tudatos jövő-tervezésében.

A legolcsóbb energia a fel nem használt energia! elvén indokolt átgondolni az energiafogyasztási szokásokat. Az energia-megtakarítás a megfelelő szigetelés és árnyékolás kialakításával kezdődik. Szinte nincs olyan egyházi épület, amelynek passzív hőháztartásán ne lehetne javítani. Kisebb-nagyobb, egyszerűbb és bonyolultabb megoldások mind hozzájárulhatnak a kiadások csökkentéséhez. A legjobb és anyagilag is leghatékonyabb eredményt többféle lehetséges megoldás egyidejű kombinációjával lehet elérni.

Energia-felhasználás

Hazánkban a fogyasztási egységekben felhasznált energiát legnagyobb részben fűtésre és vízfelmelegítésre fordítják. Az egyházi épületek energiaháztartásának javítása a legfontosabb környezetvédelmi feladataink egyike. Amikor az épület energiaigénye tovább már nem csökkenthető, akkor érdemes a fűtési és melegvíz-rendszert újragondolni, alternatív vagy kiegészítő rendszereket telepíteni. Célszerű olyan új fűtési rendszerek - napkollektorok, fafűtésű kazán, hőszivattyú - adta lehetőségek kihasználása, melyek a kényelmi szintet és komfortérzetet megtartják, ugyanakkor az energiaköltségeiket nagymértékben csökkentik. Ezek a rendszerek hatékonyan járulnak hozzá a tudatos energia-felhasználáshoz.

Fát hasznosító rendszerek – tűzifa, fapellet, faapríték

A jelenleg elérhető legolcsóbb fafűtési rendszerek a fa-elgázosító kazán, illetve a pellet-fűtés. 2 kg pellettel, vagy 2,5 kg hasábfával vagy 2,7 kg faaprítékkal 1 m^3 földgázt lehet kiváltani. Ezen zárt rendszerek nem csak a széntüzeléshez viszonyítva bizonyulnak környezetbarátnak, a hagyományos fatüzelésű kazánokhoz képest is alacsony a káros anyag kibocsátás. Új építés esetében indokolt kombinált, vagy fatüzeléses fűtésben gondolkodni. A rendszer bekerülési ára olcsóbb vagy közel azonos, mint a földgáz rendszerű fűtési rendszer kialakításáé. Hatékonyság tekintetében vezető a kombinált, úgynevezett bioszolár–rendszer (kazán és napkollektor).

Napenergia - napkollektorok

Fűtés-rásegítésre, illetve háztartási melegvíz előállítására a legegyszerűbb megoldás a Nap energiáját felhasználó napkollektor rendszer. Fűtésre ott lehet gazdaságosan használni, ahol az épület alacsony hőmérsékletű, központi melegvizes fűtéssel rendelkezik. Ilyen a padló- vagy falfűtés és az alacsony hőmérsékletű radiátoros fűtés. Ezek a rendszerek használati melegvizet is előállítanak. A hagyományos fűtés teljes kiváltására a napkollektor nem mindig gazdaságos, jobb kombinált rendszerben használni fűtésrásegítésre, és egyben melegvíz-előállításra.

Hőszivattyús fűtő-hűtő rendszerek

A rendszer telepítési költségei ugyan magasabbak, mint a hagyományos fűtési rendszereké, ugyanakkor az üzemeltetés költsége alacsonyabb, így a beruházás hosszabb távon megtérül. A rendszer lelke, a hőszivattyú, elektromos árammal működik és a mindenhol jelenlevő föld-hőt használja. Követelmény, hogy megfelelő hőszigeteléssel lássák el a fűtendő épületet. Mivel a geotermikus fűtésrendszer viszonylag alacsony hőfokon működik, radiátoros fűtésrendszerhez telepítve kevésbé hatékony, ezért e rendszer kiépítése esetén padló és/vagy falfűtés ajánlott. Leginkább új épületek esetében indokolt, és kezdeti nagyobb befektetést igényel.

Felelősségünk

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2008 decemberében jelentette meg a *Felelősségünk a teremtett világért* című körlevelét. Ez tartalmazza mindazon elveket és erkölcsi normákat, melyeket az Egyház tagjainak követniük kell, hogy aktív résztvevői legyenek a világ megóvásának. Arra int, hogy a jövő iránti felelősségtől vezetve ne csak a társadalmi igazságosságot vegyük figyelembe mint igazságos viszonyt a személyek között, hanem az ökológiai igazságosságot is, ami helyes viszonyt jelent az emberi lények és a többi teremtmény között.
A környezet épségét csupán a mindnyájunk részéről tanúsított tudatos felelősségvállalással lehet megvédeni. Arra van szükség, hogy megváltozzék mind gondolkodásunk, mind viselkedésünk. Azontúl, hogy elvben támogatásban részesítjük az alternatív megoldásokat, fontos az is, hogy az élet minden területén a gyakorlatban is jó példát mutassunk.

Tudatosítani

A Földnek hatalmas a képessége, hogy a fájdalmakat elnyelje, de ezt nem teheti a végtelenségig anélkül, hogy az emberiség túlélése ne kerülne veszélybe.
Tudatosítani kell, hogy létezik egy globális közjó, amely túllép a helyi és nemzeti határokon. Ha gyorsabban fogyasztjuk erőforrásainkat, mint ahogyan azokat újra lehetne termelni, vagy kimerítjük a meg nem újítható tartalékainkat, akkor az eljövendő nemzedékeket fosztjuk meg természeti tőkéjüktől, önellátásuk lehetőségétől.

Kapcsolat: OCIPE – Jezsuita Európa Iroda
Dudás Zoltán zdudas@jak.ppke.hu